

SITUACIÓN ACTUAL DO SECTOR DA TRADUCIÓN/INTERPRETACIÓN

PRESENTACIÓN

Durante o mes de novembro distribuímos entre as socias e socios da AGPTI unha enquisa para valorar a evolución do sector da tradución/interpretación nos últimos tres anos (2009/2011).

A través das impresións e experiencias de 22 profesionais da tradución e/ou interpretación, pretendemos facer unha análise da situación actual no sector.

Estas foron as distintas cuestións que se preguntaron na enquisa:

1. Notaches un descenso no volume de traballo dalgunha das empresas de tradución ou clientes finais cos que colaboras habitualmente?
 1. a) En que sectores?

2. Tiveches que deixar de traballar para algún cliente...
 - ...por impoñer unha baixada de tarifas?
 - ...por falta de pagamento?
 - ...por acurtar os prazos de entrega?
 - ...por empeorar as condicións de traballo?
 2. a) Que motivos aduciu o cliente?

3. En canto tempo adoitan pagarche as facturas os clientes desde o momento de entrega da tradución?
 3. a) Notaches un aumento no prazo de pagamento das traducións?

4. Cal foi a evolución das túas propias tarifas nos últimos anos?

5. Segundo a túa experiencia, que aspectos valoran máis os clientes: calidade, prezo ou rapidez?
 5. a) Cres que a calidade do traballo lles preocupa máis, menos ou igual ca antes?

Ademais engadiuse un campo ao final para anotar as observacións ou comentarios que cada profesional considerase oportuno.

A continuación presentamos a análise dos datos recollidos para cada pregunta.

ANÁLISE DOS DATOS RECOLLIDOS

1. Descenso do volume de traballo por sectores

Un 95 % das e dos profesionais que contestaron á enquisa sufriron unha diminución no volume de traballo durante os tres últimos anos.

Os sectores nos que o descenso é máis acusado son a tradución xurada (nun 45 % dos casos), as administracións públicas (36 %), a automoción (27 %) e o sector marítimo-pesqueiro (23 %).

Tamén se aprecia unha diminución de traballo en áreas relacionadas coa medicina, a enxeñería, a tradución de software e as editoriais (diminución que afecta a un 14 %-18 % das persoas enquisadas).

En varios outros sectores notouse un moderado descenso: construción, educación, publicidade e márketing, dobraxe, e especialmente na interpretación e no turismo.

Algunhas das persoas enquisadas manifestan que o decrecemento de traballo é xeneralizado, e que afecta a todos os sectores nos que traballan.

Por outra banda, detéctase unha diminución de traballo a nivel local. A tendencia para algunhas tradutoras/es e intérpretes é a ter cada vez menos traballo en Galicia. Particularmente no campo da interpretación, parece ignorarse a presenza de profesionais na nosa comunidade autónoma, polo que o traballo acaba marchando a Madrid ou Barcelona. E nalgúns casos concretos como no sector da automoción, obsérvase unha diminución do traballo ofrecido por axencias españolas ao tempo que aumenta o solicitado por axencias estranxeiras.

2. Abandono de clientes

A metade da xente que contestou a enquisa viuse nalgunha ocasión obrigada a deixar de traballar con algún cliente, pero trátase sempre de casos excepcionais.

A razón máis frecuente para terminar a relación comercial cun cliente é a imposición de baixada de tarifas (que afecta a un 50 % dos casos), seguido da falta de pagamento (27 %) e da redución dos prazos de entrega (23 %).

O empeoramento das condicións de traballo está levando a deixar de colaborar con algún que outro cliente en casos como o de Lionbridge, onde se lle pide ao tradutor ou tradutora pagar para recibir encargos desa empresa.

Igualmente, no campo da interpretación houbo quen tivo que rexeitar algún traballo por pretender o cliente que unha soa persoa fixese máis horas de interpretación.

En canto aos motivos dos clientes para empeorar as condicións de traballo, hai quen o achaca á crise mundial, quen aduce que non pode pagar o servizo porque o cliente final tampouco lle pagou, e quen —dando ou sen dar ningunha explicación—

simplemente busca outras persoas que cobrando menos, traballen máis horas ao día e na fin de semana ou acepten prazos de pagamento máis longos.

Por outra banda, a impresión que ten algunha das persoas enquisadas con respecto ás axencias de tradución é que en xeral reciben menos encargos, que os clientes finais lles piden maiores descontos nas tarifas e que teñen problemas de non pagamento ou retrasos por parte dos clientes. Con todo, opinan que algunhas axencias aproveitan a situación para impoñer tarifas máis baixas.

3. Prazos de pagamento

Para as persoas enquisadas o pagamento da maioría das facturas efectúase aos dous meses da realización do servizo (nun 37 % dos casos). Tamén adoitan cobrarse as facturas aos 30 días da realización do servizo.

Non obstante, non chegan á metade os casos nos que o pagamento se produce dentro do prazo legalmente establecido de 30 días (só nun 41 %). A maioría das facturas páganse aos dous, tres ou máis meses (59 %).

Unha mínima porcentaxe das facturas (7 % e 4 %, respectivamente) cóbranse ao día seguinte ou aos 15 días de realizar o servizo.

Existe algún caso illado no que o pronto pago é a norma e non a excepción. Porén, a maioría de profesionais da tradución/interpretación (un 73 % da xente enquisada) viuse sometida a aumentos no prazo de pagamento das súas facturas.

4. Evolución das tarifas fixadas por cada profesional

Só unha cuarta parte das persoas que responderon á enquisa (27 %) subiron as súas tarifas desde 2009 e ningunha as baixou.

A tendencia xeral á hora de fixar as propias tarifas foi a de manterse inalteradas durante os últimos tres anos (73 % dos casos).

5. Aspectos máis valorados polos clientes

Segundo a experiencia das persoas enquisadas, o que máis valoran os clientes é o prezo do servizo (48 %) seguido da calidade (30 %), e preocúpanse algo menos pola rapidez (21 %).

Tamén hai quen apunta que algúns clientes valoran os tres aspectos en igual medida, xa que queren traducións perfectas, baratas e no prazo máis axustado posible.

A sensación máis estendida é que a calidade ten para os clientes a mesma importancia que tiña antes (77 %), aínda que case unha cuarta parte (23 %) da xente opina que agora se valora menos.

Iso parecen evidenciar prácticas illadas como as dalgunha empresa que deixou de contratar profesionais da tradución, para pasar os seus textos por un programa de tradución automática e pagar unicamente pola revisión.

6. Denuncias sobre a situación

Entre os comentarios anotados ao final da enquisa, chámase a atención sobre o aumento de competencia desleal e a falta de ética profesional, tanto no campo da tradución como no da interpretación, por parte de persoas que sacan tallada das circunstancias a costa de traballar en malas condicións.

No campo da interpretación, denúnciase que a situación é crítica e cómpre que a AGPTI tome medidas urxentes para visibilizar o traballo e para mediar coas axencias para resolver a situación actual.

CONCLUSIÓN

Desde o ano 2009 véñse observando un descenso no volume de traballo que afecta en maior medida a todos os sectores, especialmente os de ámbito local.

Esta situación sófrena tanto os autónomos como as axencias de tradución, as cales, nalgúns casos obrigadas polas circunstancias e noutros por aproveitarse da situación, impoñen un empeoramento das condicións de traballo de profesionais da tradución e da interpretación.

Moita xente do sector nalgunha ocasión viuse obrigada a deixar de traballar con algún cliente, principalmente por imposición dunha baixada de tarifas, e en menor medida por non pagamento, por unha redución dos prazos de entrega ou por pedir unha subscripción económica a cambio de traballo. De todos os xeitos, o abandono de clientes por calquera destas circunstancias son sempre casos excepcionais.

Outra das consecuencias da situación actual é o aumento nos prazos de pagamento, que afecta a gran parte das e dos profesionais do sector. Menos da metade das facturas se cobran no prazo legalmente establecido; a maioría das facturas abóanse dous, tres ou máis meses despois de realizar o servizo.

Todo isto fixo que as tarifas establecidas por cada profesional se mantivese invariable desde 2009 en tres de cada catro casos, a pesar da suba do nivel de vida. Só un/ha de cada catro profesionais da tradución ou interpretación subiu as súas tarifas neste período.

Tal vez pola situación de crise, o aspecto que máis valoran os clientes é o prezo. Así e todo, a calidade é o segundo aspecto máis valorado, por riba da rapidez, e a percepción da importancia sobre calidade, parece manterse igual para a maioría dos clientes.

Entre os comentarios anotados ao final da enquisa, chámase a atención sobre o aumento de competencia desleal e a falta de ética profesional, tanto no campo da tradución como no da interpretación, por parte de persoas que sacan tallada das circunstancias a costa de traballar en malas condicións.

No campo da interpretación, denúnciase que a situación é crítica e cómpre que a AGPTI tome medidas urxentes para visibilizar o traballo e para mediar coas axencias para resolver a situación actual.